

Последњи догађаји у Београду подсетили су ме на бурне деведесете и оно време када смо веровали да се након чувеног „уговора са народом“ више никада неће излазити на улице у потрази за достојанством властитог живота. Иако је насилнички сценарио углавном устаљена пракса која је, буди речено, уведена од стране оних људи који су сада на власти, он није једина сличност давнашњих и садашњих догађаја.

Прва сличност је у томе што је за сукоб обично потребно двоје. Данашњи режим се својски потрудио да створи две супротстављене стране. Из угла обичног грађанина, није ми јасно за која се то права залажу поједини државни чиновници (или бивши државни секретари) у својој причи о угрожености „геј популације“. Сада, када би спровели анонимну анкету велика већина грађана би се изјаснила да никада није чула да су тој популацији уопште угрожена права. Утисак је, дакле, да су геј параду исфорсирани режимски службеници у сарадњи са невладиним организацијама. Присетимо се инцидента у Центру Сава пре неколико месеци, када је директор (иначе функционер СПС), забранио одржавање некакве конференције за новинаре (или тако нечега) геј удружењима. У условима које је имао на располагању сваки директор би одложио поменути представу, али се поставља питање како је то пренето људима који са запада прате свеукупно стање у Србији.

Могу само да претпоставим како су тај, иначе ничим изазван, инцидент самозвани „борци за људска права“ брже боље представили западним службеницима. Интерес ове групе је, наравно, да не изгубе посао и огроман новац који добијају у борби за, како они то зову, „европеизацију Србије“. Сигуран сам да се у тим круговима не преза од фабриковања инцидента, од стварања супротстављених страна које на послетку направе инциденте њима тако потребне. Испада, дакле, да је актуелни режим талац таквих организација, јер су се на тој причи и добили власти и дужни су да их уважавају и сматрају за битне чиниоце у друштву. Актуелни режим је имао времена да се обрачуна са разним организацијама које „само повремено“ сматрају за екстремистичке и националистичке. Али чиме би се бавила разна удружења за људска права и поједини самозвани европејски службеници ако се нема против кога или чега борити? Утисак је да би се измислили проблеми и тамо где их нема. Зато би „борци за људска права“ требало да се помоле за здравље свих оних удружења због којих добијају новац, а не раде готово ништа или раде на још већој подели у друштву. Мислим да је једна таква подела добила свој епилог пре неки дан и да су, већ од данас, многи борци за људска

права богатији и у еврима и у доларима.

Чињеница је да поједини „демократски интелектуалци“ имају већи углед у западним политичким круговима, него што га има било који министар у влади, па кад он каже да је проблем „деликатан“, режиму остаје само да се поклони таквом „врхунском уму“ и да замоли да се постара о „битној ствари“ у процесу „демократизације Србије“. Сви потези актуелног режима се свODE на једну стару српску пословицу, а она гласи „Ко са ђаволом тикве сади о главу му се лупају“.

Друга сличност је подела на црно и бело, односно на добре и лоше, лепе и прљаве или на савремене и заостале. И сада и тада су се једни представљали као лепи и савремени, а други као прљави и изманипулисани. Да се разумемо, немам ништа против заштите права геј популације, уколико су им права и слободе заиста угрожене. Познајем неколико хомосексуалаца и они нису хтели да дођу на геј параду. Сами су ми рекли да су против одржавања таквог скупа, јер су свесни да смо као друштво још увек под утицајем патријархалног васпитања. Морам признати да се ради о врло образованим људима и да они постојање патријархалног васпитања не гледају на негативан начин и не сматрају да је то нешто ретроградно и заостало. Потпуно их подржавам у таквом ставу, јер је патријархално васпитање и даље васпитање, и никако се не може назвати невоспитањем. Успут су ми изнели податак да их у Београду има око 6 хиљада, и то оних који се декларишу као такви, а да је број заправо и дупло већи. Испада да ни геј популација не верује да се режим бори за њихова права. На скуп је дошао тек сваки шести од оних који немају проблем да се декларишу као такви, мада се и сами питају чему одржавање геј параде.

Е то „чему“ смо сви сазнали за време самог одржавања скупа. Ризикујући да ме назову националистом и ко зна како, не сматрам да су „хулигани“ који су правили инциденте тако црни и безнадежни. Пре ће бити да су само безнадежни, односно да се тако осећају. А зашто се тако осећају вероватно је последица селективне примене људских права од стране актуелног режима. Малолетан, или једва пунолетан младић сигурно не зна много, али оно што сигурно зна је да се правда у овој земљи примењује селективно. Већ са толико година је врло свестан да има мало шансе за успех у животу, јер је за примере имао властите родитеље, учитеље, професоре и заправо све неуспешне људе који су покушали да поштено живе од свог рада. Када му неко помене нечија људска права, то у њему изазива револт и огорчење и, са онолико образовања колико има, ипак уме да се запита „а где су моја људска права?“. Оно чиме се нико на власти не бави јесу људско право на рад, право на кров над главом, право на слободу говора, једном речју, цео сет обавеза државе према грађанима које су на најнижим гранама. Наравно да нико разуман не оправдава рушење и уништавање града, али се бојим да се у медијима малолетници представљају као изманипулисани и малоумни, а нисам чуо да је било ко

поменуо утврђивање разлога таквог понашања. Очигледно је да је геј парада дошла овим људима као одличан повод за изражавање властитог беса и неслагања са судбином која им се нуди.

Трећа сличност се, заправо, односи на слободу изражавања и на целокупну медијску сцену данашње Србије, која је иста или гора него је то била деведесетих година. Право да се чује глас „оних других“, који себе сматрају заиста угроженим, у Србији не постоји. Једини начин да се чује глас ове огромне масе грађана, радника, сељака јесте да радикализују своје протесте, па неки посежу за одсецањем удова, а неки се одлучују на рушење града и борбу против оних чија се права макар декларативно штите од стране режима. Сада се само поставља питање да ли ће се наћи неки од поменутих „врхунских умова“, који ће за овакво стање окривити опозицију, што не би било неуобичајено у Србији.

Напоследку, највеће жртве ове свеукупне „манifestације“ су заправо они који су се одлучили да радикализују своје протесте. Сада се тек неће водити рачуна о њима. Онима који би требало да буду понос и нада сваког иоле нормалног друштва ће се у оваквом режиму са апсолутно контролисаним медијима остављати само онолико јавног простора, колико да се каже да се и они нешто питају. И даље ће се стварати револт који ће једном морати да ескалира у нове сукобе. Немири који су се догодили показали су да је режим у спору са народом. Још су Турци знали да „отпусте мало узде“, када схвате да је народу дозлогрдило. Ништа нисмо научили – ни у победама, ни у поразима.